PALMIPUUDEPÜHA AD 2026
2Kr 2:14–17 (Js 50:4–10 või Sk 9:9–10; Jh 12:1–8)

14 Aga tänu olgu Jumalale, kes meid Jeesuses Kristuses viib igal pool võidukäigus kaasa ja teeb kõigis paigus meie kaudu avalikuks oma tunnetuse lõhna.

15 Meie oleme ju Kristuse hea lõhn Jumalale nii nende seas, kes päästetakse, kui ka nende seas, kes hukkuvad:

16 ühtedele lõhn surmast surma, teistele aga lõhn elust ellu. Ja kes selleks kõlbab?

17 Meie ei ole ju nii nagu mitmed, kes Jumala sõnaga hangeldavad, vaid meie räägime selge meelega, jah, nagu Jumalast lähtudes, Jumala palge ees, Kristuses.

> Tänu aga Jumalale, kes paneb meid aina võidutsema Kristuses ja teeb oma tunnetuse lõhna meie läbi avalikuks igas paigas, sest me oleme Kristuse hea lõhn Jumalale nii päästetavate kui hukkujate sees – ühtedele surma lõhn surmaks, teistele aga elu lõhn eluks. Ja kes on nende asjade kõlvuline? Me ei ole ju nagu paljud Jumala Sõnaga sahkerdajad, vaid otsekui päevavalges, veelgi enam, otsekui Jumalast, silmitsi Jumalaga, me kõneleme Kristuses.

Sissejuhatus

Apostel Pauluse teine kiri korintlastele näib tegelikult olevat (vähemalt) kolmas kiri, kuna Paulus mainib siin üht varasemat, meieni mitte säilinud kirja: «Ma küll kirjutasin teile suures ahistuses ja südamekitsikuses paljude pisaratega, aga ma ei teinud seda selleks, et teid kurvastada, vaid et te mõistaksite, kui väga ma teid armastan.» (2Kr 2:4) Selle kadumaläinud kirja ajendiks on olnud mingid (võib-olla esimeses korintlastele saadetud kirjas käsitletuile sarnased) probleemid Korintose koguduses, kusjuures jääb mulje, et Paulus andis selles kirjas lubaduse peagi taas Korintost külastada – lubaduse, mis jäi täitmata ja mille mittetäitmise pärast ta kartis korintlaste pahameelt.

Nüüd selgitab Paulus uues kirjas, miks ta ei tulnud – selleks, et vältida vastasseisu ja pahandust: «Ma ju tegin endamisi sellise otsuse, et ma ei tule taas teie juurde kurbuses.» (2Kr 2:1) Kiri tundub olevat alustatud (ent mitte lõpetatud) enne eelmisele (kadumaläinud) kirjale vastuse saamist, kuna selle seitsmendas peatükis mainib apostel oma õpilast ja kaaslast Tiitust, kellega eelmine kiri oli tõenäoliselt Korintosesse läikitatud, ja kõneleb rõõmust, millega Tiituselt saadud sõnumid ta täitsid: «Jumal, kes julgustab alandlikke, on meid julgustanud Tiituse tuleku kaudu. See ei olnud üksnes tema tulek, vaid ka julgustus, millega teie teda olete julgustanud, nii et ma veel enam rõõmustasin, kui ta meile jutustas teie igatsemisest, teie kurtmisest, teie innukusest minu pärast.» (2Kr 7:6j)

Tõsi, Tiitus jutustab Paulusele ka kurvastusest, mille tema kiri oli põhjustanud, ent Paulus on veendunud, et viimselt tuleb seegi kõigile heaks: «Sest kuigi ma teid kirjaga kurvastasin, ei kahetse ma seda. Ja kui ma kahetsesingi – ma näen, et see kiri on teid ikkagi mõneks ajaks kurvastanud –, siis nüüd ma rõõmustan. Ma ei rõõmusta, et teie

kurvastasite, vaid et te kurvastasite meeleparanduseks. Te olete ju Jumalale meelepäraselt kurvastanud, nii et meie ei ole teile millegagi kahju teinud. Jah, Jumalale meelepärane kurvastus toob meeleparanduse päästeks, mida ei kahetseta, maailma kurvastus toob aga surma. Sest vaadake, millise innukuse on teis tekitanud just see, et te Jumalale meelepäraselt kurvastasite, millise kaitsekõne, millise meelepaha, millise kartuse, millise igatsuse, millise innu, millise karistuse! Teie olete end kõigiti näidanud puhtana selles asjas.» (2Kr 7:8–11)

Teine kiri korintlastele on väga emotsionaalne ja isiklik, Paulus kõneleb siin nii oma kannatustest ja katsumustest kui oma kutsumusest ja apostiametist[1], näidates, et tema ülesandeks on kuulutada Jumala armu ja lunastust Jeesuses Kristuses. Lunastust, mille eesmärgiks on uus elu tõelises vabaduses ning mille valgus lööb särama seda kirkamalt, mida nõdremad on selle teenistuses olevad tööriistad: «See aare on meil aga saviastjates, et võrratult suur vägi oleks Jumala oma ja ei midagi meist.» (2Kr 4:7)

Apostel kutsub korintlasi hoiduma «võõras ikkes vedamise» eest koos uskmatutega (2Kr 6:14), s.t mugandumast ja samastumast jumalatu maailmaga, ning ennast usus proovile panema ja läbi katsuma (2Kr 13:5), hoidudes kõige kurja eest (2Kr 13:7) ja püüeldes üksmeele, armastuse ja rahu poole (2Kr 13:11). Ühtlasi manitseb Paulus korintlasi heldusele, kutsudes neid (iseäranis Makedoonia koguduste eeskujul) osalema Jeruusalemma kristlaste heaks tehtavas korjanduses (2Kr 8–9).

Kiri on kirjutatud tõenäoliselt 55. aasta sügisel (või 56. aasta alguses) Makedoonias. Kirja kaasautorina nimetab Paulus oma õpilast ja kaaslast «vend Timoteost» (2Kr 1:1).

Keelelisi märkuseid

Tänu – χάρις – sõna χάρις tähendab «arm», «armuand», «armukingitus», «heldus», «heameel», «kiindumus», ka «tänu».

Meid…viib…võidukäigus kaasa – θριαμβεύοντι ἡμᾶς – sõna θριαμβεύω tähendab siin «võidutsema/triumfeerima panema», «võidutseda/triumfeerida lubama».[2]

Teeb…avalikuks – φανεροῦντι – sõna φανερόω – «avalikuks saama», «nähtavaks saama», «teatavaks saama» – tuleneb sõnast φῶς – «valgus».

Tunnetuse – τῆς γνώσεως – sõna γνῶσις tähistab mõistmist, arusaamist, taipamist, tunnetust, ka vahetegemisvõimet (näiteks hea ja kurja, õige ja vale vahel).

---

[1] Siin vastandab Paulus ennast teda tõenäoliselt korintlaste ees halvustanud «ülivõrratuile apostlitele», (2Kr 11:5), kes võisid kas sarnaselt Galaatia kirjas kirjeldatule kuulutada mingit juudiusu sugemetega pseudokristlust või hoopis mingisugust gnostilist «tunnetusõpetust».

[2] 1739. aasta Piiblis: «meile…woimust annab»; 1968. aasta piiblitõlkes: «meile…annab võimust». Mõned kommentaatorid toetavad viimaste eestikeelsete tõlgete sõnastust, mida kommenteerides 1989. aasta Uues Testamendis siiski tõdetakse, et see, «mis mõttes siin pilti tarvitatud, ei ole selge».

Lõhna – τὴν ὀσμὴν – sõna ὀσμή – «lõhn», «aroom» – tuleneb verbist ὄζω – «lõhnama», «lehkama».

Hea lõhn – sõna εὐωδία koosneb määrsõnast εὖ – «hea» – ja verbist ὄζω (vt eelmist märkust).

Nende seas, kes päästetakse – ἐν τοῖς σῳζομένοις – sõna σῴζω tähendab «päästma», «tervendama», «vabastama».

Nende seas, kes hukkuvad – ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις – sõna ἀπόλλυμι tähendab «hävitama», «purustama», «ära kaotama», «tapma», «hukkama», ka «laostama».

Kõlbab – sõna ἱκανός tähendab «piisav», «küllaldane», «võimeline», «suuteline».[3]

Hangeldavad – καπηλεύοντες – sõna καπηλεύω tähendab «[maha] sahkerdama», «hangeldama», «äritsema», ka «odavale väljamüügile panema» ja «kaubaga petma».

Selge meelega – ἐξ εἰλικρινείας – sõna εἰλικρίνεια aluseks on tõenäoliselt sõnad εἵλη – «päikesesoojus», «päikesevalgus» – ja κρίνω – «eristama», «eraldama», «[läbi] uurima», «otsustama», «kohut mõistma» –, niisiis võiks selle vasteks sobida «säravselge», «päevselge» või ka «päevavalges».

Jumala palge ees – κατέναντι θεοῦ – sõnasõnalt: «vastakuti Jumalaga», «silmitsi/silm silma vastu Jumalaga». Sõna κατέναντι on tugevama tähendusega kui eestikeelne «ees», tähistades siin seismist kellegi endast oluliselt kõrgema ja autoriteetsema ees (nagu näiteks kohtualune kohtuniku, alam kuninga, sõdur väeülema ees).

Sisuline analüüs

Apostel Pauluse teine kiri korintlastele on osa tema ja Korintose koguduse vahelisest korrespondentsist, mille ajendiks ja sisuks olid eeskätt koguduses probleeme tekitanud lõhed ning neist tulenevalt ka apostel Pauluse autoriteedi ja tema heade kavatsuste kahtluse alla seadmine mõnede Korintose koguduse liikmete, võib-olla koguni prominentsete liikmete poolt.

Paulus alustab kirja julgustussõnadega, meenutades teda tabanud katsumusi, milles ta ei näinud mitte märki sellest, nagu oleks Jumal ta maha jätnud, vaid vastupidi, märki sellest, et Jumal on temaga ning isegi kannatused tulevad heaks nii talle kui neile, kes on tema hoolde usaldatud: «Otsekui meil on küllaga Kristuse kannatusi, nõnda on meil küllaga ka julgustust Kristuse kaudu. Kui meid nüüd ahistatakse, siis sünnib see teie julgustamiseks ja päästmiseks; kui meid julgustatakse, siis sünnib seegi teie julgustamiseks; see saab teoks, kui te vapralt talute neidsamu kannatusi, mida meiegi

[3] Paulus ei kõnele siin mitte väärilisusest, mida kreeka keeles tähistab pigem sõna ἄξιος, vaid viitab [oma] nõtrusele, suutmatusele, võimetusele, küündimatusele.

kannatame. Jah, meil oli meie endi arvates surmakäsk juba käes, et me ei loodaks endi, vaid Jumala peale, kes surnud üles äratab. Tema päästis meid sellest määratu suurest surmast ja päästab veelgi – Tema, kelle peale me loodame.» (2Kr 1:5j.9j)

Apostel jätkab selgitusega, miks ta, vastupidiselt sellele, mida oli kavatsenud ja ilmselt ka korintlastele lubanud, ei ole pikemat aega Korintose kogudust külastanud: mitte hoolimatuse pärast, mille sellepärast, et ta oleks valelik või et ta kardaks, vaid esiteks sellepärast, et ta ei tahtnud sinna minna otsekui karistusoperatsioonile[4], vaid alles siis, kui tal on põhjust koos korintlastega rõõmu tunda, ning teiseks sellepärast, et Jumalal olid olnud temaga teised plaanid ning üksnes Jumal on see, kes avab oma sõnumiviijatele uksi, näidates, kuhu nad peavad minema, ning kes teeb nende kuulutustöö viljakandvaks – isegi siis, kui see võib inimlikult olla väga raske.[5]

Pauluse jaoks oli see kõik põhjus rõõmustamiseks, kuna see kinnitas teda teadmises, et ta ei kuuluta mitte iseennast, vaid Kristust: «Me ei kuuluta ju iseendid, vaid Jeesust Kristust Issandana, endid aga teie sulastena Jeesuse pärast.» (2Kr 4:5) Paulus ise on vaid nõder saviastja, mille sisse Jumal on pannud oma võrratult suure väe (2Kr 4:7), et tema ihus – mitte ainult õnnestumiste, vaid veelgi enam ahistuste ja kannatuste kaudu – saaks avalikuks nii Jeesuse surm kui ka Tema elu (2Kr 4:10j).

Paulus mõistab ennast kas Kristuse kaasvõitlejana või koguni Tema vangina (või Tema poolt vabastatud vangina), kelle mitte ainult saatuseks, vaid privileegiks on olla osaline oma Issanda triumfikäigus, ükskõik, kuhu see ka viib: «Tänu olgu Jumalale, kes meid Jeesuses Kristuses viib igal pool võidukäigus kaasa ja teeb kõigis paigus meie kaudu avalikuks oma tunnetuse lõhna.» (2Kr 2:4) Paulus kui Kristuse sõdur[6] läheb sinna, kuhu Ülemjuhataja tal minna käsib, ning teeb seda, milleks Ta on läkitatud, andes tunnistust oma Issandast, eeskätt Tema kannatustest, surmast ja ülestõusmisest: «Sest Kristuse armastus sunnib meid, kes me otsustame nõnda: kui üks on surnud kõikide eest, siis on kõik surnud; ja Ta on surnud kõikide eest, et elavad ei elaks enam enestele, vaid Temale, kes on nende eest surnud ja üles äratatud.» (2Kr 5:14j)

See ongi «Jumala tunnetuse lõhn» – rõõmusõnum Jeesusest Kristusest. Paulus nimetab seda ka tunnetuse valguseks «Jeesuse Kristuse isikus olevast Jumala kirkusest» (2Kr 4:6) – kusjuures selle valguse paneb inimeste südames põlema Jumal ise, seesama Jumal, kes oli aegade alguses ütelnud: «Saagu valgus!» (1Ms 1:3)

---

[4] «Ainult teie säästmise pärast ei ole ma enam Korintosesse tulnud.» (2Kr 1:23)

[5] «Aga kui ma Troasesse tulin Kristuse evangeeliumi kuulutama ja mulle avanes uks Issandas, ei olnud siiski mu vaimul kergendust, sest ma ei leidnud oma venda Tiitust. Ma jätsin siis nendega hüvasti ja tulin Makedooniasse.» (2Kr 2:12j)

[6] «Olen võidelnud head võitlemist, lõpetanud elujooksu, säilitanud usu. Nüüd on mulle valmis pandud õiguse pärg, mille Issand, õiglane kohtunik, oma päeval mulle annab, aga mitte üksnes mulle, vaid kõikidele, kes igatsevad Tema ilmumist.» (2Tm 4:7j)

Paulus läheb siin aga veelgi kaugemale: mitte ainult sõna, mida ta kuulutab, vaid koguni tema ise peab olema «Kristuse hea lõhn Jumalale nii nende seas, kes päästetakse, kui ka nende seas, kes hukkuvad» (2Kr 2:15). See on võrreldav Jeesuse sõnadega apostlitele Mäejutluse alguses: «Teie olete maa sool. Aga kui sool läheb läägeks, millega saab siis teha seda soolaseks? Ei see kõlba enam millekski muuks kui visata inimeste jalgade tallata. Teie olete maailma valgus. Ei saa jääda märkamatuks linn, mis on mäe otsas.» (Mt 5:13j)

Valguse väärtus on selles, et ta teeb midagi nähtavaks. Samamoodi näeb Jeesus soola väärtust selles, et sool maitsestab rooga ja aitab seda säilitada. Pauluse kasutatud võrdpilt ütleb sedasama: lõhn annab millestki tunnistust, tuues ühtlasi esile selle olemuse ja seisundi. Lihtsustatult öeldes: head asjad lõhnavad hästi, halvad halvasti. Kui miski on värske ja terve, siis on sellel hea, lausa värskendav, kosutav ja innustav lõhn, kui aga miski on haige, mäda, roiskunud või koguni surnud, siis on sellel ebameeldiv, vahel täiesti hingemattev lõhn.[7]

Sõnum, mida Paulus kuulutab – mitte ainult sõnadega, vaid kogu oma eluga[8] –, on kahtlemata hea. Kuidas saab siis olla, et see on «ühtedele lõhn surmast surma, teistele aga lõhn elust ellu» (2Kr 2:16)? Kuidas saab olla nii, et mitte kõik need, kes saavad tunda Kristuse head lõhna, ei osutu päästetuks, vaid paljud neist hukkuvad? Apostel annab sellele küsimusele kaudse vastuse retoorilise hüüatusega: «Ja kes selleks kõlbab?» (2Kr 2:16) Arvatavasti ei pea Paulus siin silmas mitte niivõrd seda, nagu kõlbaks osa inimesi eluks, osa aga üksnes surmaks – on ju ometi kõik «pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest» (Rm 3:23) –, vaid eeskätt seda, et vili, mida tema ja teiste apostlite kuulutustöö kannab, ei sõltu mitte neist, vaid Jumalast, kes laseb viljal kasvada (vrd 1Kr 3:6jj).

Paulus teab, et «meie ei ole ju iseendast kõlblikud midagi lugema oma teeneks, just nagu oleks see meist endist, vaid meie kõlblikkus tuleb Jumalalt» (2Kr 3:5), ja see annab talle lootuse «toimida täie julgusega» (2Kr 3:12), teades, et Issanda tahtmine on meid päästa, mitte hukka mõista, mitte pimedusse jätta, vaid oma kirkuse osaliseks teha.

Sellegipoolest on tõsiasi, et lisaks päästetuile on palju ka neid, kes hukkuvad. Seesama sõnum – tunnistus Jeesusest Kristusest, kes on meid oma ristisurma ja ülestõusmise läbi lunastanud –, on ühtedele «lõhn elust ellu», teistele aga «surmast surma». Ilmselt oleks õigem tõlkida – nagu seisab ka paljudes kreekakeelsetes käsikirjades – «surma lõhn surmaks» ja «elu lõhn eluks». Nagu sõõm värsket õhku toob elule tagasi selle, kes on lämbumas, nii kingib Kristuse evangeelium elu neile, kes selle usus vastu võtavad.

---

[7] «Issand, ta lehkab juba, sest on juba neljas päev.» (Jh 11:39)

[8] «Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus.» (Rm 12:1)

Ning samamoodi, nagu avatud puusärgi juures juba roiskuvast surnukehast immitsev lehk võib panna selle sisse hingajat meelemärkust kaotama[9], nii võib Jumala Sõna, mis on «elav ja tõhus ja vahedam kui ükski kaheterane mõõk ning tungib läbi, kuni ta eraldab hinge ja vaimu, liigesed ja üdi, ning on südame meelsuse ja kaalutluste hindaja» (Hb 4:12), inimesele tema pattu kogu selle koleduses näidates panna teda oma südant kõvaks tegema ning end täielikult kurja ja surma meelevalda loovutama.

See on langenud, patuse, Jumalale, tõele ja heale selja pööranud maailma kohutav müsteerium, mille kohta Paulus ütleb Rooma kirja alguses: «Nii nagu nad ei ole hoolinud Jumala tunnetusest, nõnda on Jumal nad andnud kõlbmatu mõtteviisi kätte, tegema seda, mis on väär; nad on tulvil igasugust ülekohut, kurjust, ahnust ja tigedust, täis kadedust, tapmist, riidu, kavalust, kiuslikkust, nad on keelekandjad, laimajad, Jumala vihkajad, julmurid, ülbed, kelkijad, halva peale leidlikud, vanematele sõnakuulmatud, mõistmatud, truudusetud, leppimatud, halastamatud, kes küll teavad Jumala käsku – et need, kes selliseid asju teevad, on surma väärt –, kuid ei tee seda mitte üksnes ise, vaid tunnevad head meelt neist, kes nii teevad.» (Rm 1:28–32)

Viimselt on kõik kahtlemata Jumala käes, ent Paulus ei mõistaks ennast Kristuse käskjalana, kes anub, et need, kes teda kuulevad, ennast Jumalaga lepitada annaksid (2Kr 5:20) ja Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks (2Kr 6:1), kui arm, mida Jumal meile halastuses pakub, ei nõuaks teadlikku vastu võtmist[10] ja senisele jumalatule elule otsustavat selja pööramist.[11]

Paulus teab, et ei tema ega ükski teine apostel ole iseenesest oma kutsumuse väärilised: «Kes tahab kiidelda, kiidelgu Issanda üle! Kõlblik ei ole ju see, kes ennast ise soovitab, vaid see, keda soovitab Issand.» (2Kr 10:17j) Sellegipoolest söandab ta rõhuda oma autoriteedile, kuna ta võib puhtast südamest kinnitada, et ta ei ole, nagu paljud teised, Jumala sõnaga hangeldaja, vaid tunnistab selget ja täielikku tõtt, ilma mingit omakasu taotlemata ja seda, mis tema kätte on usaldatud, moonutamata või lahjendamata.[12]

Viimase puhul ei ole ohus midagi vähemat kui inimeste igavene hingeõndsus: «Ma kardan aga, et nõnda nagu madu pettis Eevat oma kurikavaluses, nii rikutakse ka teie

---

[9] Käesoleva tekstikäsitluse koostaja on olnud paar korda sellele üsna lähedal.

[10] ««Ma olen sind kuulnud soodsal ajal ja aidanud sind päästepäeval.» Ennäe, nüüd on ülisoodus aeg! Ennäe, nüüd on päästepäev!» (2Kr 6:2)

[11] ««Seepärast minge ära nende keskelt ja eralduge neist,» ütleb Issand, «ja ärge puudutage rüvedat, siis ma võtan teid vastu ja olen teile Isaks, ja teie olete mulle poegadeks ja tütardeks,» ütleb Kõigeväeline Issand.» (2Kr 6:17j)

[12] Üks võimalus mõista sõna καπηλεύω (vt vastavat keelelist märkust) tähendust on kujutleda näiteks veinikaupmeest, kes lahjendab veini veega, seda siiski puhta veini hinna eest müües ja nõnda ülekohtust tulu teenides.

lihtne ja puhas Kristusest arusaamise võime.» (2Kr 11:3) Paulus ei või lubada, et keegi kuulutaks «mingit teist Jeesust» (2Kr 11:4), kuna see tähendaks neile, kes sellise kuulutuse vastu võtavad, et nad osutuvad lõpuks kõlbmatuteks (vrd 2Kr 13:5). Ainus, kes võib inimese surmast ja hukatusest päästa, on Jeesus Kristus tema sees – Kristus, kelle armust meile piisab ning kelle vägi saab täielikuks meie nõtruses (2Kr 12:9). Kui oleme Kristuse päralt, kui oleme valmis saama lausa Tema vangideks (vrd 2Kr 10:5), siis võime teada, et oleme osalised ka Tema võidukäigus, mille lõppeesmärgina ootab meid «käteta tehtud igavene hoone taevas» (2Kr 5:1).

Jutluseks

Palmipuudepüha keskmes on Jeesuse saabumine Jeruusalemma (Mt 21:1–9 par), mille meenutamisega algab Suure Nädala tähistamine. Läänekiriku tava järgi loetakse Mt 21:1–9 Palmipuudepüha protsessiooni eel, enne palmiokste õnnistamist. Pühapäeva Evangeeliumiks on vanema traditsiooni järgi Kristuse kannatuslugu Matteuse evangeeliumi järgi (Mt 26–27) ning Epistliks Fl 2:5–11, nagu ka EELK lugemiskavas (teiseks lugemisaastaks on alternatiivina antud 2Kr 2:14–17).

Vanakirikliku lugemiskava järgi loetakse Suure Nädala esmaspäevasel missal esimese lugemisena Js 50:5–10 ning Evangeeliumiks on Jh 12:1–9, mis kattub enam-vähem EELK lugemiskava Palmipuudepüha teise lugemisaastaga. Tõenäoliselt on taoline vahetus tingitud soovist, et traditsiooniliselt esmaspäeval loetud Evangeelium Jeesuse salvimisest jõuaks pühapäeval lugedes rohkemate kirikulisteni. Siiski oleks äärmiselt kahetsusväärne, kui neis paigus, kus pole tavaks viia läbi Palmipuudepüha protsessiooni, jääkski Palmipuudepüha traditsiooniline Evangeelium nii teisel kui kolmandal lugemisaastal lugemata.

Teise lugemisaasta Evangeeliumi keskseks sõnumiks on Jeesuse surma eelaimus; Tema ennastandvast ristisurmast kõneleb ka traditsiooniline Epistel. Teise lugemisaasta alternatiivne Epistel on valitud tõenäoliselt mõttelise seose tõttu Jeesuse triumfaalse saabumise vahel Jeruusalemmma ning selle triumfikäigu vahel, milles patu, surma ja kuradi võitnud Kristus meid kui oma päästetuid kõikjale kaasa viib. Oluliseks seoseks on ka sõna «lõhn»: Jeesuse jalgade salvimisel ja kuivatamisel täitus terve koda hea lõhnaga, ning Kristuse lunastatud on Tema heaks lõhnaks «nii nende seas, kes päästetakse, kui ka nende seas, kes hukkuvad».

Palmipuudepüha Vana Testamendi lugemine (Js 50:4–10) on kõigil kolmel lugemisaastal sama – nagu ka alternatiivina antud Sk 9:9–10, mida teisel lugemisaastal loetakse ka advendiaja esimesel pühapäeval. Jesaja lugemise pearõhk on Kristusel kui Jumala kannataval sulasel, kes on kuulekas oma Isale ning täidab Temalt saadud ülesande, hoolimata sellega kaasnevast häbist ja teotusest, süljest ja peksmisest, alandusest ja surmast.

Kõik, kes tahavad Kristust järgida, peavad teadma, et see tähendab koos Kristusega risti kandmist ja kannatamist – need, kes kannatavad koos Temaga, saavad osa ka Tema kirkusest, ja need, kes tahavad ühes Temaga võidutseda, peavad ühes Temaga ka võitlema. See ei tähenda, et saaksime ennast ise lunastada – meie Lunastaja on Kristus ja ainult Tema –, aga see tähendab, et Kristuse lunastatutel ei saa olla muud teed, kui tee, mida käis Kristus – ristitee, ning oluliseks osaks sellel teel käimisest on Kristusest tunnistuse andmine, isegi kui sellega kaasnevad kannatused ja surm.

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidena:

1. Apostel Paulus kasutab Epistlis võrdpilti Kristusest, kes on otsekui võidukas ülemjuhataja triumfikäigul, ning meie, Kristuse lunastatud, oleme kui need, kes ühes Temaga sel triumfikäigul osalevad. Seda pilti on võimalik mõista mitmel viisil: me oleme kas Kristuse sõjavangid – seda ei tohi võtta negatiivselt, vaid pigem samamoodi, nagu seda, kui Jeesus ütleb apostlitele, et kalade asemel hakkavad nad püüdma inimesi – või Kristuse poolt vabastatud sõjavangid[13] või, mis kõige tõenäolisem, Kristuse sõdurid, kes tohivad koos oma Ülemjuhatajaga võidutseda.
2. Viimaste all – Kristuse sõdurite all – peab Paulus silmas iseäranis ennast ja teisi apostleid, keda Jumal on kutsunud tegema avalikuks «Tema tunnetuse lõhna», s.t kuulutama rõõmusõnumit Jeesusest Kristusest, kes on oma kannatuste, surma ja ülestõusmisega päästnud surmast ja igavesest hukatusest need, kes Temasse usuvad ja Talle järgnevad. Me teame, et viimselt on selleks heaks, «magusaks lõhnaks», Kristus ise, kes on meid «armastanud ja on iseenese loovutanud meie eest anniks ja ohvriks» (Ef 5:2), aga ühes Temaga peame selleks lõhnaks olema meiegi – isegi siis, kui on palju neid, kes peavad seda, mida me neile koos Kristusega pakume, pigem ebameeldivaks ja eemaletõukavaks lehaks.
3. Paulus teab, et samal ajal, kui Kristuse evangeelium on paljudele eluks, on see paljudele paraku ka hukatuseks – mitte sellepärast, et evangeelium oleks halb, vaid sellepärast, et evangeelium toob lisaks Jumala headusele ja armastusele valge ette ka inimeste – kõigi inimeste, sest «kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest» (Rm 3:23) – kurjuse ja patu[14] ning võib tekitada trotsi ja paadumust. Nii ongi Kristuse hea lõhn ühtedele eluks, teistele aga surmaks. Nendelt, kes Kristust kuulutavad, ootab Jumal siirust, ausust ja ustavust, seejuures meeles pidades, et mitte meie ei tee evangeeliumi kuulutamiskõlblikuks, vaid evangeeliumist osa saamine ja selles elamine teeb meid kõlbulikuks, Jumalale meelepäraseks. See, et oleme Kristuse omad ja võidutseme koos Temaga, on Jumala, mitte meie tegu. Jumal on andnud oma Poja meie eest – Tema kannatas ja suri, et meie võiksime elada.

---

[13] «Tema on läinud üles kõrgesse, viies vangiviidud vangidena kaasa, ning on andnud inimestele ande.» (Ef 4:8)

[14] «Ent kohus on see, et valgus on tulnud maailma, aga inimesed on armastanud pimedust enam kui valgust, sest nende teod on kurjad. Igaüks, kes teeb halba, vihkab valgust ega tule valguse juurde, et ta tegusid ei paljastataks.» (Jh 3:19j)